МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи
_____ Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ
«28» 08 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДІАТРІЯ З МЕДИЧНОЮ ПСИХОЛОГІЄЮ
(КУРС ЗА ВИБОРОМ)

рівень вищої освіти – на другому (магістерському) рівні вищої освіти

галузь знань – 22 Охорона здоров'я

спеціальність – 225 Медична психологія

факультет – Медико-психологічний

курс навчання – 6

кафедра – педіатрії та дитячих інфекційних хвороб

Чернівці, 2026

Робоча навчальна програма навчальної дисципліни «Педіатрія з медичною психологією» розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти України зі спеціальності *225 Медична психологія* галузі знань *22 Охорона здоров'я* для другого (магістерського) рівня вищої освіти, освітньо-професійної програми «*Медична психологія*» зі спеціальності *225 Медична психологія* галузі знань *22 Охорона здоров'я* для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробник робочої програми:

Наталія БОГУЦЬКА – доцент закладу вищої освіти кафедри педіатрії та дитячих інфекційних хвороб.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри педіатрії та дитячих інфекційних хвороб „22" травня 2026 року (протокол №15).

Зав. кафедри педіатрії та

дитячих інфекційних хвороб,
д.мед.н., проф. _____ Олена КОЛОСКОВА

Робочу навчальну програму схвалено на засіданні предметно-методичної комісії з педіатричних дисциплін, акушерства та гінекології «02» червня 2026 року (протокол №5).

Голова предметної методичної комісії,
д.мед.н., професор _____ Олена КРАВЧЕНКО

Робочу програму погоджено гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми _____ Олександр ПОЛІЩУК

©Богуцька Н.К., 2026 рік

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи
_____ Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ
«___» _____ 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПЕДІАТРІЯ З МЕДИЧНОЮ ПСИХОЛОГІЄЮ»

(курс за вибором)

рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень вищої освіти

галузь знань – 22 Охорона здоров'я

спеціальність – 225 Медична психологія

факультет – Медико-психологічний

курс навчання – 6

кафедра – педіатрії та дитячих інфекційних хвороб

Чернівці, 2026

Робоча програма навчальної дисципліни (курс за вибором) “Педіатрія з медичною психологією” (6 курс) розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти України зі спеціальності 225 «Медична психологія», галузі знань 22 «Охорона здоров’я» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, освітньо-професійної програми «Медична психологія» зі спеціальності 225 «Медична психологія», галузі знань 22 «Охорона здоров’я» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробники робочої програми:

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: доц. Богуцька Н.К.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри педіатрії та дитячих інфекційних хвороб „22” травня 2026 року (протокол №15).

Зав. кафедри педіатрії та
дитячих інфекційних хвороб,
д.мед.н., проф. _____ Олена КОЛОСКОВА

Робочу навчальну програму схвалено на засіданні предметно-методичної комісії з педіатричних дисциплін, акушерства та гінекології «02» червня 2026 року (протокол №5).

Голова предметної методичної комісії,
д.мед.н., професор Олена КРАВЧЕНКО

Робочу програму погоджено гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми Олександр ПОЛІЩУК

©Богуцька Н.К., 2026 рік

ВСТУП

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Програма для вивчення навчальної дисципліни (курс за вибором) «Педіатрія з медичною психологією» для студентів VI курсу спеціальності 225 «Медична психологія» складена на основі освітньо-професійної програми «Медична психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за професійною кваліфікацією «Лікар-психолог» (Буковинський державний медичний університет, Чернівці, 2025 р.) відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 225 «Медична психологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Практичні заняття інтегрують сучасні методи навчання: роботу в малих групах, рольові ігри, аналіз клінічних випадків, ситуаційні задачі, психодіагностичні вправи та симуляційні сценарії. Студенти набувають практичних навичок комплексної оцінки стану дитини, аналізу психосоматичних проявів, диференційної діагностики соматичної, психосоматичної, психічної та поведінкової патології, планування медико-психологічної допомоги та реабілітації. Особлива увага приділяється біопсихосоціальному підходу, який передбачає інтегроване врахування біологічних, психологічних і соціальних чинників здоров'я, хвороби та відновлення дитини. Курс поєднує педіатричні та медико-психологічні аспекти, сприяє формуванню клінічного й психосоціального мислення, розвитку навичок ефективної комунікації, етичної взаємодії та командної роботи майбутніх лікарів-психологів.

Після завершення курсу студенти зможуть:

- аналізувати стан здоров'я та клінічні прояви захворювань у дітей з позиції біопсихосоціального підходу, визначаючи взаємозв'язок соматичних, психологічних і соціальних чинників (рівень: аналіз);
- застосовувати принципи диференційної діагностики соматичної, психосоматичної, психічної та поведінкової патології у дітей і підлітків (рівень: застосування);
- застосовувати основні методи психодіагностики для оцінювання психоемоційного стану, болю та якості життя дитини (рівень: застосування);
- розробляти та обґрунтовувати індивідуалізовані заходи медико-психологічної допомоги, реабілітації та психосоціального супроводу дитини з урахуванням її віку, клінічного стану та потреб сім'ї (рівень: створення);
- демонструвати навички ефективної, емпатійної та етично обґрунтованої комунікації з дитиною, батьками/законними представниками та членами мультидисциплінарної команди (рівень: застосування).

У вересні 2015 року в рамках 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН у Нью-Йорку відбувся Саміт ООН зі сталого розвитку. Підсумковим документом Саміту «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року» визначено 17 Цілей сталого розвитку та 169 завдань. У 2019 році Президент України своїм указом підтримав досягнення Цілей сталого розвитку та результатів їх адаптації з урахуванням специфіки розвитку України, викладених у Національній доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна». У грудні 2020 року Кабінет Міністрів України вніс зміни до Регламенту, якими встановлено необхідність урахування Цілей сталого розвитку під час формування та реалізації державної політики України. Таким чином, на державному рівні Цілі сталого розвитку закріплено як орієнтири для розроблення програмних і прогнозних документів.

Програма навчальної дисципліни «Педіатрія з медичною психологією» спрямована на реалізацію Цілей сталого розвитку, насамперед Цілі 3 «Міцне здоров'я і благополуччя», що передбачає забезпечення здорового життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці. Зміст дисципліни також відповідає Цілі 4 «Якісна освіта» через застосування сучасних, студентоцентрованих та інтерактивних технологій навчання, а також сприяє реалізації Цілі 10 «Скорочення нерівності» шляхом формування у майбутніх лікарів-психологів компетентностей щодо комплексного, доступного та індивідуалізованого підходу до надання допомоги дітям із різними соматичними, психологічними та психосоціальними потребами.

Необхідність вивчення дисципліни зумовлена потребою підготовки майбутніх лікарів-психологів до комплексної оцінки здоров'я та захворювань дітей з урахуванням не лише клінічних проявів патології, а й психологічних, сімейних і соціальних чинників, які впливають на

виникнення та перебіг захворювання, прихильність до лікування, адаптацію, процес відновлення та якість життя дитини. Важливість дисципліни визначається необхідністю формування навичок раннього виявлення психосоматичних проявів, психічних і поведінкових розладів, оцінювання психоемоційного стану та визначення потреб дитини і сім'ї в медичній, психологічній та реабілітаційній допомозі.

Особливого значення набуває підготовка фахівців до роботи в умовах сучасних викликів, зокрема тривалого впливу стресових і травматичних подій, що можуть позначатися на фізичному та психічному здоров'ї дітей. Інтеграція педіатричних знань із принципами медичної психології та реабілітації сприяє формуванню цілісного клінічного мислення, розвитку травма-інформованого підходу та готовності до ефективної взаємодії у складі мультидисциплінарної команди.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є соматичні, психосоматичні, психічні та поведінкові розлади дитячого і підліткового віку, особливості їх клінічних проявів, психодіагностики та диференційної діагностики; психологічні, сімейні та соціальні чинники, що впливають на здоров'я, хворобу, адаптацію та якість життя дитини; принципи медико-психологічної допомоги, психологічної підтримки, медичної та психологічної реабілітації дітей і їхніх сімей; етичні засади професійної комунікації та міждисциплінарної взаємодії.

Міждисциплінарні зв'язки:

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	**Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни**
Латинська мова та медична термінологія	Інтернатура, резидентура
Медична біологія	
Медична та біологічна фізика	
Біологічна та біоорганічна хімія	
Анатомія людини	
Гістологія, цитологія та ембріологія	
Фізіологія та нейрофізіологія	
Мікробіологія, вірусологія та імунологія	
Медична психологія.	
Догляд за хворими терапевтичного, хірургічного профілю та хворими дітьми	
Вікова та педагогічна психологія	
Патоморфологія	
Патофізіологія	
Фармакологія	
Пропедевтика педіатрії	
Психофізіологія	
Основи психотренінгу	
Генетична психологія	
Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами	
Педіатрія з медичною та психологічною реабілітацією	

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни (курс за вибором) «Педіатрія з медичною психологією» є підготовка студента відповідно до професійних вимог шляхом систематизації та поглиблення теоретичних знань, удосконалення практичних навичок комплексної оцінки стану дитини з позиції біопсихосоціального підходу, діагностики та диференційної діагностики соматичної, психосоматичної, психічної та поведінкової патології, а також формування професійної готовності до надання медико-психологічної допомоги, планування та реалізації заходів медичної і психологічної реабілітації та психосоціального супроводу дітей і їхніх сімей.

Після завершення курсу студенти зможуть:

· аналізувати стан здоров'я дитини з урахуванням біологічних, психологічних і соціальних чинників та визначати її медичні й психосоціальні потреби (рівень: аналіз);

· застосовувати принципи диференційної діагностики соматичної, психосоматичної, психічної та поведінкової патології у дітей і підлітків (рівень: застосування);
· застосовувати методи психодіагностики для оцінювання психоемоційного стану, болю та якості життя дитини (рівень: застосування);
· розробляти індивідуальний план медико-психологічної допомоги, реабілітації та психосоціального супроводу дитини з урахуванням її віку, клінічного стану та потреб сім'ї (рівень: створення);
· демонструвати ефективну, емпатійну та етично обґрунтовану комунікацію з дитиною, батьками/законними представниками та фахівцями мультидисциплінарної команди (рівень: застосування).

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

Завданнями вивчення дисципліни «Педіатрія з медичною психологією» є формування та вдосконалення знань і професійних умінь із застосування біопсихосоціального підходу до оцінки стану здоров'я дитини, діагностики та диференційної діагностики соматичної, психосоматичної, психічної та поведінкової патології, оцінювання психоемоційного стану, болю та якості життя дитини, а також формування практичних умінь щодо надання медико-психологічної допомоги, планування та реалізації заходів медичної і психологічної реабілітації, психологічної підтримки дітей, які пережили стрес або травму, з дотриманням принципів пацієнт-центричної допомоги, медичної етики, деонтології та міждисциплінарної командної роботи.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.

1.3.1. Згідно з вимогами стандарту вищої освіти та освітньо-професійної програми дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких **компетентностей:**

– ***інтегральна***:

здатність компетентно вирішувати професійні виклики діяльності фахівця галузі охорони психічного здоров'я, що передбачає організацію та забезпечення медичної, медико-психологічної та сихологічної роботи серед населення та медичних працівників, у т.ч. у випадках невизначеності умов та вимог.

– ***загальні:***

ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел із застосуванням інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані та фахові рішення.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність працювати в команді, мотивувати людей і рухатися до спільної мети.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

– ***спеціальні (фахові):***

ФК 1. Здатність до збирання та критичного опрацьовування, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.

ФК 2. Здатність узагальнювати інформацію щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.

ФК 3. Здатність встановити психологічний контакт із пацієнтом із метою подальшого формулювання повного функціонального діагнозу та/або діагностичного формулювання, в т.ч. регістр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного, психічного розвитку, клінічного
діагнозу та диференційної діагностики.

ФК 4. Здатність до вибору оптимальних методів проведення та аналізу клінічної / психологічної діагностики пацієнта.

ФК 5. Здатність до оцінювання результатів діагностики, лабораторних та інструментальних досліджень, організацію психологічного дослідження та аналізу, систематизації, оцінювання

психометричних та психодіагностичних методик, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.

ФК 7. Здатність до визначення обсягу, порядку та характеру заходів надання медико-психологічної допомоги з урахуванням вікових, гендерних, культуральних, особистісних та інших індивідуальних особливостей пацієнтів.

ФК 9. Здатність до використання науково верифікованих методів та технік, використання моно- і комбінованих схем комплексного лікування з застосуванням медикаментозної терапії.

ФК 15. Здатність до здійснення психологічної реабілітації населення.

ФК 16. Здатність дотримуватись деонтологічних принципів та етичних норм роботи лікаря-психолога.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів Національної рамки кваліфікацій у формі «Матриці компетентностей».

№	Компетентності	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6
Загальні компетентності					
1.	ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.	Знати основні закономірності росту й розвитку дітей, етіологію, патогенез, клінічні прояви, принципи діагностики, лікування та профілактики найбільш поширених дитячих інфекційних захворювань; вікові особливості психічних реакцій дитини на хворобу, госпіталізацію та медичні втручання.	Застосовувати теоретичні знання під час аналізу клінічних ситуацій; оцінювати симптоми та синдроми з урахуванням віку дитини; визначати необхідність додаткового обстеження, консультації та медико-психологічної допомоги.	Встановлювати контакт із дитиною та її батьками/законними представниками; зрозуміло пояснювати результати обстеження, необхідність лікування та профілактичних заходів з урахуванням віку й рівня розуміння.	Самостійно застосовувати набуті знання у типових клінічних ситуаціях; усвідомлювати межі власної компетентності та своєчасно залучати лікарів інших спеціальностей; нести відповідальність за обґрунтованість власних професійних дій.
2.	ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел із застосуванням інформаційних та комунікаційних технологій.	Критично осмислювати процес пошуку інформації у галузі та на межі галузей знань	Здатність шукати, опрацьовувати та аналізувати інформацію та розв’язувати складні задачі у широких або мультидисципліна рних контекстах	Вміти використовувати іноземні мови у професійній діяльності та пошуці інформації	Нести відповідальність за результати аналізу знайденої та опрацьованої інформації
3.	ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Знати основні клінічні синдроми дитячого віку, закономірності перебігу інфекційних захворювань,	Виявляти клінічні та психологічні проблеми пацієнта; формулювати клінічну проблему, визначати пріоритети та пропонувати	Обговорювати проблеми пацієнта з дитиною, батьками та членами мультидисциплі	Самостійно визначати пріоритетні проблеми в межах професійної компетентності;

№	Компетентності	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6
		принципи диференційної діагностики та критерії тяжкості стану дитини; знати фактори, що впливають на психоемоційний стан дитини під час захворювання.	алгоритм її вирішення; диференціювати прояви соматичного захворювання та психологічної реакції на нього.	нарної команди; аргументовано формулювати власну позицію щодо подальшої тактики.	приймати рішення в умовах неповної інформації; відповідати за своєчасність виявлення станів, що потребують невідкладної допомоги або консультації фахівця.
4.	ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані та фахові рішення.	Мати спеціалізовані концептуальні знання щодо механізмів прийняття обґрунтованих рішень	Здатність приймати обґрунтовані рішення у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки та аргументувати фахівцям і нефахівцям власні рішення	Здатність управляти робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачув аними та потребують нових стратегічних підходів
5.	ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.	Мати спеціалізовані концептуальні знання про міжособистісну взаємодію	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної міжособистісної взаємодії	Здатність зрозуміло і недвозначно міжособистісно взаємодіяти	Нести відповідальні сть за результати міжособистісної взаємодії
6.	ЗК 9. Здатність працювати в команді, мотивувати людей і рухатися до мети	Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності , командної роботи та мотивації	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Зрозуміло і недвозначно вміти комунікувати задля роботи в команді	Відповідальність щодо особистих вмінь організації роботи в команді
7.	ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Мати спеціалізовані концептуальні знання щодо понять абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Володіти спеціалізованими уміннями/навичками застосування абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Зрозуміло і недвозначне доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців	Здатність управляти робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачув аними та потребують нових стратегічних підходів
Спеціальні (фахові) компетентності					

№	Компетентності	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6
1.	ФК 1. Здатність до збирання та критичного опрацьовування, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи і системи та стандартні методики обстеження педіатричних пацієнтів	Вміти збирати медичну інформацію про педіатричного ацієнта, та аналізувати клінічні дані.	Здатність ефективно комунікувати у процесі збору медичної інформації про пацієнта з наступним аналізом клінічних даних.	Нести відповідальність за достовірність збору медичної інформації про пацієнта та правильність аналізу клінічних даних.
3.	ФК 2. Здатність узагальнювати інформацію щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань	Знати вікові норми фізичного, нервово-психічного та психологічного розвитку дітей; основні прояви інфекційних захворювань у дітей; типові психологічні реакції на гостре та хронічне захворювання, біль, лихоманку, ізоляцію та госпіталізацію.	Збирати та систематизувати анамнестичну, клінічну й психологічну інформацію; аналізувати скарги, об'єктивні симптоми та поведінкові прояви; визначати взаємозв'язок між соматичним станом і психологічними проявами.	Проводити опитування дитини та батьків/законних представників з урахуванням віку, розвитку та психологічного стану дитини; уточнювати суперечливу інформацію тактовно та професійно.	Самостійно узагальнювати отримані дані та визначати найбільш значущі клінічні й психологічні проблеми; відповідати за повноту та достовірність зібраної інформації.
5.	ФК 3. Здатність встановити психологічний контакт із пацієнтом із метою подальшого формулювання повного функціонального діагнозу та/або діагностичного формулювання, в т.ч. регістр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного, психічного розвитку, клінічного діагнозу та диференційної діагностики	Знати принципи встановлення психологічного контакту з дітьми різного віку та їхніми батьками; особливості клінічних проявів і перебігу інфекційних захворювань у різні вікові періоди; основи диференційної діагностики та функціонального підходу до оцінки стану дитини.	Проводити клінічне та психологічне інтерв'ювання; оцінювати фізичний і психічний розвиток; інтегрувати анамнестичні, клінічні та психологічні дані для формулювання діагностичної гіпотези; брати участь у диференційній діагностиці.	Встановлювати терапевтичний контакт із дитиною та сім'єю; адаптувати спосіб комунікації до віку й розвитку дитини; повідомляти інформацію зрозуміло, делікатно та без стигматизації.	Самостійно визначати межі власної компетентності у встановленні діагностичних формулювань; відповідально використовувати отриману інформацію та забезпечувати конфіденційність.
6.	ФК 4. Здатність до вибору оптимальних методів проведення та аналізу клінічної	Знати показання, обмеження та принципи застосування основних клінічних,	Визначати необхідний обсяг обстеження залежно від клінічної ситуації; інтерпретувати результати основних	Пояснювати дитині та батькам мету й особливості діагностичних процедур;	Обґрунтовано обирати діагностичну тактику в межах професійної компетентності;

№	Компетентності	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6
	/ психологічної діагностики пацієнта	лабораторних, інструментальних і психологічних методів обстеження дітей; особливості їх застосування при інфекційних захворюваннях.	лабораторних та інструментальних досліджень у межах компетентності; обирати доцільні методи психологічної оцінки.	обговорювати результати обстежень із членами мультидисциплі нарної команди.	критично оцінювати достовірність отриманих результатів; своєчасно направляти пацієнта для поглибленого обстеження.
2.	ФК 5. Здатність до оцінювання результатів діагностики, лабораторних та інструментальних досліджень, організацію психологічного дослідження та аналізу, систематизації, оцінювання психометричних та психодіагностични х методик, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.	Знати необхідний перелік лабораторних та інструментальних досліджень педіатричних пацієнтів, організацію психологічного дослідження та аналізу, систематизації, оцінювання психометричних та психодіагностичн их методик, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.	Вміти аналізувати та інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів досліджень педіатричних пацієнтів, організувати психологічне дослідження та аналізуват, систематизувати, оцінювати психометричні та психодіагностичні методики, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.	Формувати та донести до пацієнта та фахівців перелік щодо необхідних лабораторних та інструменталь-них досліджень, інформацію щодо організації психологічного дослідження та аналізу, систематизації, оцінювання психометричних та психодіагностич них методик, формулювати аргументовані висновки та рекомендації для педіатричних пацієнтів	Нести відповідальність за призначення педіатричним пацієнтам лабораторних та інструментальни х досліджень та правильність інтерпретації результатів досліджень, організацію психологічного дослідження, оцінювання психометричних та психодіагностич них методик, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій..
7.	ФК 7. Здатність до визначення обсягу, порядку та характеру заходів надання медико-психологічної допомоги з урахуванням вікових, гендерних, культуральних, особистісних та інших індивідуальних особливостей пацієнтів	Знати принципи медико-психологічної допомоги дітям з гострими та хронічними інфекційними захворюваннями; вікові, сімейні та соціокультурні особливості реагування на хворобу, госпіталізацію, ізоляцію та медичні процедури.	Визначати потребу дитини та сім'ї в медико-психологічній підтримці; добирати відповідні форми психологічної допомоги; оцінювати прихильність до лікування та фактори, що можуть її порушувати.	Проводити підтримувальну комунікацію з дитиною та батьками; мотивувати до дотримання лікувально-профілактичних рекомендацій; працювати з тривогою, страхом і стигматизацією, пов'язаними з інфекційною хворобою.	Самостійно визначати пріоритети медико-психологічної допомоги в межах компетентності; відповідально враховувати індивідуальні потреби дитини та сім'ї; забезпечувати наступність допомоги.
8.	ФК 9. Здатність до використання науково	Знати принципи доказової	Аналізувати клінічну ситуацію з позицій	Пояснювати дитині та	Критично оцінювати

№	Компетентності	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6
	верифікованих методів та технік, використання моно- і комбінованих схем комплексного лікування з застосуванням медикаментозної терапії	медицини та науково верифіковані підходи до профілактики й лікування основних дитячих інфекційних захворювань; принципи раціональної фармакотерапії, показання до антибактеріальної, противірусної та симптоматичної терапії; основи запобігання поліпрагмазії.	доказовості; оцінювати доцільність призначеної терапії та можливі ризики; виявляти потенційні небажані реакції й проблеми прихильності до лікування; застосовувати науково обґрунтовані немедикаментозні методи підтримки.	батькам принципи призначеного лікування, очікуваний ефект, можливі небажані реакції та необхідність дотримання рекомендацій; брати участь у командному обговоренні терапевтичної тактики.	джерела медичної інформації; застосовувати лише науково обґрунтовані методи в межах професійної компетентності; відповідально ставитися до безпеки медикаментозної терапії та взаємодії фахівців.
9.	ФК 15. Здатність до здійснення психологічної реабілітації населення	Знати основні принципи, завдання та етапи психологічної реабілітації дітей і підлітків після гострих та інфекційних захворювань, тривалої госпіталізації та інших станів, що можуть призводити до тимчасового або стійкого зниження фізичного, психологічного та соціального функціонування; вікові особливості психологічного реагування на хворобу та відновлення; основи біопсихосоціального підходу до реабілітації.	Оцінювати психологічний та функціональний стан дитини після захворювання; виявляти психологічні, поведінкові та соціальні чинники, що перешкоджають відновленню; визначати потребу, основні цілі та пріоритетні напрями психологічної реабілітації; застосовувати базові науково обґрунтовані методи психологічної підтримки та сприяти відновленню повсякденної активності, навчання та соціальної взаємодії дитини.	Встановлювати підтримувальний контакт із дитиною та її батьками/законними представниками; пояснювати цілі та очікувані результати реабілітації доступною мовою; мотивувати дитину та сім'ю до участі у реабілітаційному процесі; взаємодіяти з лікарями, психологами, педагогами та іншими членами мультидисциплінарної команди.	Самостійно визначати в межах професійної компетентності основні потреби та цілі психологічної реабілітації; планувати та коригувати заходи психологічної підтримки відповідно до стану й індивідуальних потреб дитини; оцінювати ефективність проведених заходів; своєчасно направляти пацієнта до відповідного фахівця при виявленні потреб, що виходять за межі власної компетентності; нести

№	Компетентності	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6
					відповідальність за професійність та етичність реабілітаційних заходів.
10.	ФК 16. Здатність дотримуватись деонтологічних принципів та етичних норм роботи лікаря-психолога	Знати основні принципи медичної етики та деонтології, права дитини та пацієнта, принципи конфіденційності, інформованої згоди, поваги до автономії та гідності дитини; особливості етичної взаємодії з батьками/законними представниками при інфекційних захворюваннях.	Застосовувати етичні принципи під час збору анамнезу, обстеження, лікування та медико-психологічного супроводу; розпізнавати етичні дилеми та пропонувати шляхи їх вирішення; дотримуватися конфіденційності та професійних меж.	Вести професійний діалог із дитиною та сім'єю з повагою до гідності, прав і культурних особливостей; надавати інформацію доступною мовою; запобігати стигматизації дітей з інфекційними захворюваннями.	Самостійно дотримуватися етичних і деонтологічних норм; нести персональну відповідальність за професійну поведінку, конфіденційність і дотримання прав дитини; виявляти та належно ескалувати етичні конфлікти.

1.3.2. Згідно з вимогами стандарту вищої освіти та освітньо-професійної програми дисципліна забезпечує формування таких **програмних результатів навчання** (ПРН):

ПРН 1. Обирати та застосовувати надійний діагностичний та психодіагностичний інструментарій для здійснення медичних та психологічних інтервенцій.

ПРН 2. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження, критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки, представляти результати власних досліджень усно / письмово для цільової аудиторії.

ПРН 4. Здійснювати ідентифікацію, підготовку і проведення психологічного (медико-психологічного) втручання, яке необхідне для досягнення поставленої мети, застосовуючи результати психодіагностичних досліджень.

ПРН 5. Визначати принципи, тактику, характер та методики (інтервенції) психопрофілактики, психокорекції, психологічної реабілітації та психотерапії з урахуванням вікових, гендерних, культуральних, особистісних та інших індивідуальних особливостей пацієнтів, зокрема тих, хто отримав психологічну травму внаслідок війни.

ПРН 7. Оцінювати ефективність лікування та визначати прогноз перебігу хвороби / розладу з метою оптимізації медичної, психологічної та медико-психологічної допомоги, у взаємодії з членами мультидисциплінарної команди.

ПРН 8. Визначати та супроводжувати осіб, яким надається медична, психологічна та медико-психологічна, в т.ч. екстренна та кризова допомога зокрема учасникам бойових дій, членам їхніх родин, внутрішньо переміщеним особам та населенню України з інших груп ризику, постраждалих внаслідок війни (особи похилого віку, діти, біженці тощо).

ПРН 10. Знаходити необхідну інформацію у професійній та науковій літературі, базах даних та інших джерелах; аналізувати, систематизувати та оцінювати інформацію, застосовувати її для оптимізації фахової медико-психологічної практики.
ПРН 11. Проводити обстеження та/або патопсихологічну діагностику з метою прогнозування результатів лікування та/або медико-психологічної (психологічної) допомоги на всіх її етапах.
ПРН 15. Приймати ефективні рішення, у тому числі, в умовах невизначеності.
ПРН 16. Планувати тактику і прогнозувати результати психологічної корекції та реабілітаційної допомоги за терміном й ступенем відновлення втрачених функцій організму пацієнта з використанням міжнародної класифікації функціонування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- основні принципи біопсихосоціального підходу до оцінки стану здоров'я та ведення дитини;
- вікові особливості психічного та емоційного розвитку дітей і підлітків, що мають значення для педіатричної практики;
- основні психосоматичні та соматоформні розлади у дітей, їх клінічні прояви та принципи диференційної діагностики;
- основні психологічні та соціальні чинники, що впливають на перебіг соматичних захворювань, прихильність до лікування та якість життя дитини;
- принципи психодіагностики, оцінювання болю, психоемоційного стану та якості життя дітей із соматичною патологією;
- принципи медико-психологічної допомоги, реабілітації та психосоціального супроводу дітей із гострими та хронічними захворюваннями;
- основні психічні та поведінкові розлади дитячого й підліткового віку та принципи їх ведення на первинній ланці відповідно до рекомендацій mhGAP;
- принципи психологічної підтримки дітей, які пережили стрес або травму, та етичні засади медико-психологічної взаємодії з дитиною і сім'єю.

Уміти:

- застосовувати біопсихосоціальний підхід під час оцінювання стану дитини та визначати її медичні, психологічні й соціальні потреби;
- аналізувати клінічну ситуацію, визначати провідні симптоми та синдроми, формулювати попередній діагноз і проводити диференційну діагностику;
- виявляти психосоматичні та соматоформні прояви й визначати роль психоемоційних і соціальних чинників у перебігу захворювання;
- застосовувати основні методи психодіагностики для оцінювання психоемоційного стану, болю та якості життя дитини;
- визначати тактику медико-психологічної допомоги та складати індивідуальний план реабілітації дитини з урахуванням її віку, клінічного стану та потреб сім'ї;
- розпізнавати ознаки стресу, психотравми, жорстокого поводження, порушень розвитку та психічних і поведінкових розладів;
- застосовувати основні принципи ведення дітей і підлітків із психічними та поведінковими розладами на первинній ланці;
- планувати міждисциплінарну допомогу, визначати показання до залучення психолога, психотерапевта, психіатра та інших фахівців.

Демонструвати:

- здатність застосовувати біопсихосоціальний підхід до оцінки стану та потреб дитини;
- здатність інтегрувати клінічні, психологічні та соціальні дані під час аналізу клінічної ситуації;
- здатність розпізнавати психосоматичні, соматоформні, психічні та поведінкові розлади та визначати подальшу тактику допомоги;
- здатність застосовувати методи психодіагностики та оцінювання якості життя дитини відповідно до клінічної ситуації;

- здатність розробляти та обґрунтовувати індивідуальний план медико-психологічної допомоги й реабілітації;
- здатність здійснювати психологічну підтримку дітей, які пережили стрес або травму, з урахуванням принципів безпеки та травма-інформованого підходу;
- здатність встановлювати ефективну, емпатійну та віковоповідну комунікацію з дитиною, батьками/законними представниками та фахівцями мультидисциплінарної команди;
- здатність дотримуватися етичних принципів, конфіденційності, інформованої згоди, професійної відповідальності та найкращих інтересів дитини.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4 кредити ЄКТС, 120 годин, у т.ч.: практичні (семінарські) заняття – 60 годин, самостійна робота – 60 годин.

2.1. Опис навчальної дисципліни

ПЕДІАТРІЯ З МЕДИЧНОЮ ПСИХОЛОГІЄЮ 6 курс
(назва навчальної дисципліни)

Обсяг навчальної дисципліни	**Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень, форма навчання**	**Характеристика навчальної дисципліни**
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань – 22 Охорона здоров'я	Вибіркова
Модулів – 1	Спеціальність 225 Медична психологія	Рік підготовки: 6 курс
Змістових модулів – 2		Семестр – XI-XII
Загальна кількість годин – 120 год		Лекції – немає
Кількість аудиторних годин – 60 год	Другий (магістерський) рівень вищої освіти	Практичні – 60 год
Кількість годин самостійної роботи здобувача – 60 год	Форма здобуття освіти: денна	Самостійна робота – 60 год
		Вид підсумкового контролю: підсумковий модульний контроль

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної й індивідуальної роботи становить: аудиторне навантаження – 50%, СРС – 50%.

2.2. Структурований план навчальної дисципліни

Модулі / змістові модулі	**Кількість годин,** у тому числі				**Рік навчання семестр**	**Вид контролю**
	Всього годин/ кредити	**Аудиторних**		**СРС**		
		Лекції	**Практичні Заняття**			
	120/4	**-**	**60**	**60**		
Модуль. Педіатрія з медичною психологією Змістових модулів 2	120/4	-	60 (8 днів)	60	6-й, XI-XII	Підсумковий контроль Тестові завдання Контрольні питання Практичні навички

2.3. Зміст програми

МОДУЛЬ. Педіатрія з медичною психологією (6 курс)

Змістовий модуль 1. Психосоматика, психодіагностика та медико-психологічна допомога дітям із соматичною патологією з позиції біопсихосоціального підходу в педіатрії.

Конкретні цілі:

- оцінювати вплив соматичного захворювання, болю та хронічного перебігу патології на психоемоційний стан і якість життя дитини;
- застосовувати принципи біопсихосоціального підходу до оцінки стану здоров'я дитини та планування медичної допомоги;
- визначати психологічні, соціальні та медичні потреби дітей із гострою та хронічною соматичною патологією та їхніх сімей;
- аналізувати взаємозв'язок психоемоційних чинників і соматичного здоров'я дитини;
- розпізнавати основні психосоматичні та соматоформні прояви в дітей і підлітків;
- проводити диференційну діагностику соматичних і психосоматичних розладів з урахуванням віку дитини та клінічних проявів;
- застосовувати методи психодіагностики для оцінювання психоемоційного стану та якості життя дітей із хронічними захворюваннями;
- аналізувати особливості перебігу та психологічні наслідки захворювань органів дихання, серцево-судинної системи, нервової системи, шлунково-кишкового тракту та ендокринної системи;
- проводити диференційну діагностику найбільш поширених синдромів у педіатрії з урахуванням психосоматичних чинників;
- визначати тактику медико-психологічної допомоги дитині з соматичною патологією;
- планувати заходи медичного та психологічного супроводу дітей із хронічними захворюваннями;
- застосовувати принципи міждисциплінарної взаємодії під час медико-психологічного супроводу дитини та її сім'ї.

Тема 1. Робота відділення реабілітації в педіатрії. Біль та больовий синдром у педіатрії. Вікові особливості психіки у дітей із хронічними соматичними хворобами.

Тема 2. Психосоматичні аспекти дитячої патології. Соматоформні розлади.

Тема 3. Психодіагностика в педіатрії. Диференційна діагностика захворювань органів дихання у дітей.

Тема 4. Медико-психологічна допомога дітям при захворюваннях ЦНС, серцево-судинної системи та ревматологічній патології.

Тема 5. Медико-психологічна допомога дітям при захворюваннях шлунково-кишкового тракту та ендокринній патології.

Змістовий модуль 2. Психічне здоров'я дитини та підлітка. Психічні й поведінкові розлади, психотравма та етичні засади медико-психологічної допомоги.

Конкретні цілі:

- оцінювати психічний та емоційний стан дитини з урахуванням вікових, індивідуально-психологічних і соціальних особливостей;
- розпізнавати основні ознаки психічних і поведінкових розладів у дітей та підлітків;
- виявляти ознаки затримки та розладів розвитку, порушень поведінки, РДУГ, емоційних розладів і депресії;
- застосовувати принципи раннього виявлення психічних і поведінкових розладів на первинній ланці медичної допомоги;
- застосовувати рекомендації mhGAP під час оцінювання та ведення дітей і підлітків із психічними та поведінковими розладами;
- оцінювати вплив психотравмувальних подій, стресу, сімейного середовища та соціальних чинників на психічне здоров'я дитини;
- розпізнавати ознаки жорстокого поводження, нехтування потребами дитини та відсутності належної батьківської опіки;

- визначати потреби дитини, яка пережила стрес або травму, та планувати основні заходи медико-психологічної підтримки;
- застосовувати принципи безпечної, віковідповідної та травма-інформованої комунікації з дитиною та її батьками/законними представниками;
- застосовувати етичні принципи під час медико-психологічної та психотерапевтичної взаємодії з дитиною та сім'єю;
- дотримуватися принципів конфіденційності, поваги до автономії дитини, інформованої згоди та захисту найкращих інтересів дитини;
- аналізувати роль особистості, сімейного та соціального середовища у формуванні психічного здоров'я дитини;
- визначати показання до залучення психолога, психотерапевта, психіатра та інших фахівців і забезпечувати міждисциплінарну взаємодію;
- складати план психологічного супроводу, реабілітації та підтримки дитини з урахуванням її віку, психічного стану, соматичного здоров'я та соціального оточення.

Тема 6. Робота з дітьми, які пережили стрес/травму. Синдром жорстокого поводження з дитиною та відсутність батьківської опіки.
Тема 7. Ведення пацієнтів з дитячими і підлітковими психічними та поведінковими розладами згідно з рекомендаціями mhGAP на первинній ланці.
Тема 8. Етичні засади роботи медичного психолога в педіатрії. Предмет вивчення медичної психології в педіатрії. Педіатрична психологія. Концепції та теорії особистості в педіатричному аспекті.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**				
	Усього	**Аудиторні**		**Самостійна робота студента**	**Індивідуальна робота**
		Лекції	**Практичні заняття**		
МОДУЛЬ. Педіатрія з медичною психологією (6 курс)					
Змістовий модуль 1. Психосоматика, психодіагностика та медико-психологічна допомога дітям із соматичною патологією з позиції біопсихосоціального підходу в педіатрії.					
Тема 1. Робота відділення реабілітації в педіатрії. Біль та больовий синдром у педіатрії. Вікові особливості психіки у дітей із хронічними соматичними хворобами.	**16**	-	8	8	-
Тема 2. Психосоматичні аспекти дитячої патології. Соматоформні розлади.	14	-	7	7	-
Тема 3. Психодіагностика в педіатрії. Диференційна діагностика захворювань органів дихання у дітей.	14	-	7	7	-
Тема 4. Медико-психологічна допомога дітям при захворюваннях ЦНС,	14	-	7	7	-

серцево-судинної системи та ревматологічній патології.					
Тема 5. Медико-психологічна допомога дітям при захворюваннях шлунково-кишкового тракту та ендокринній патології.	16	-	8	8	-
Разом за змістовим модулем 1	74	-	37	37	-
Змістовий модуль 2. Психічне здоров'я дитини та підлітка. Психічні й поведінкові розлади, психотравма та етичні засади медико-психологічної допомоги.					
Тема 6. Робота з дітьми, які пережили стрес/травму. Синдром жорстокого поводження з дитиною та відсутність батьківської опіки.	16	-	8	8	-
Тема 7. Ведення пацієнтів з дитячими і підлітковими психічними та поведінковими розладами згідно з рекомендаціями mhGAP на первинній ланці.	16	-	8	8	-
Тема 8. Етичні засади роботи медичного психолога в педіатрії. Предмет вивчення медичної психології в педіатрії. Педіатрична психологія. Концепції та теорії особистості в педіатричному аспекті.	8	-	4	4	-
Підсумковий модульний контроль	3	-	2	1	-
Індивідуальна робота (захист)	3	-	1	-	2
Разом за змістовим модулем 2	46	-	23	21	2
УСЬОГО ГОДИН:	**120**	-	60	58	2

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

4.1. Тематичний план лекцій -- немає.

4.2. Тематичний план практичних занять

№	Тема	Кільк. годин
1.	Робота відділення реабілітації в педіатрії. Біль та больовий синдром у педіатрії. Вікові особливості психіки у дітей із хронічними соматичними хворобами.	8
2.	Психосоматичні аспекти дитячої патології. Соматоформні розлади.	7
3.	Психодіагностика в педіатрії. Диференційна діагностика захворювань органів дихання у дітей.	7
4.	Медико-психологічна допомога дітям при захворюваннях ЦНС, серцево-судинної системи та ревматологічній патології.	7
5.	Медико-психологічна допомога дітям при захворюваннях шлунково-кишкового тракту та ендокринній патології.	8
6.	Робота з дітьми, які пережили стрес/травму. Синдром жорстокого поводження з	8

	дитиною та відсутність батьківської опіки.	
7.	Ведення пацієнтів з дитячими і підлітковими психічними та поведінковими розладами згідно з рекомендаціями mhGAP на первинній ланці.	8
8.	Етичні засади роботи медичного психолога в педіатрії. Предмет вивчення медичної психології в педіатрії. Педіатрична психологія. Концепції та теорії особистості в педіатричному аспекті.	4
9.	Захист індивідуальної роботи (план психологічного супроводу)	1
10.	Підсумковий модульний контроль	2
11.	Всього	60

4.3. Тематичний план самостійної роботи. Немає

5. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Індивідуальні завдання – форма організації навчання з метою поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці, тобто індивідуальне навчально-дослідне завдання. Як індивідуальне завдання в програмі запропоновано: складання плану психологічного супроводу дитини із соматичною та/або психосоматичною/соматоформною патологією.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота – одна з організаційних форм навчання, що регламентується робочим навчальним планом і виконується самостійно поза межами аудиторних занять. Можливими видами самостійної роботи є підготовка до практичного заняття із застосуванням методичних вказівок, розроблених викладачами кафедри, опрацювання додаткової літератури, самостійна робота з цифровими матеріалами (посібники, брошури тощо), складання плану психологічної підтримки дитини із соматичною та/або психосоматичною/соматоформною патологією. Організація самостійної роботи у відділеннях педіатричного стаціонару повинна забезпечуватися викладачами кафедри.

№ п/п	Види СРС	Кількість годин	Види контролю
1	Підготовка до практичних занять	57	Поточний контроль на практичних заняттях
2	Опрацювання тем, які не входять плану аудиторних занять - немає	-	-
3	Індивідуальна СРС: захист індивідуальної роботи (план психологічного супроводу) дитини	2	Підсумковий модульний контроль
4	Підготовка до підсумкового модульного контролю	1	Підсумковий модульний контроль
	Всього годин	60	

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Метод навчання – спосіб подання (представлення) інформації студентові в ході його пізнавальної діяльності, реалізований через дії, які зв'язують викладача й студента. Основними методами навчання, що відповідають цілям вивчення навчальної дисципліни, є: участь у практичних заняттях, участь у симуляційних сценаріях, рольові ігри, робота з віртуальними пацієнтами (кейс-метод), комп'ютерні презентації, самостійна науково-дослідна робота, розв'язання ситуаційних задач, робота малими групами, групові дискусії, індивідуальна робота та презентація,

8. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

8.1. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання поточної навчальної діяльності.

Поточний контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та контроль оволодіння практичними навичками, які передбачені методичними розробками занять з відповідних тем. Перевірка знань студентів здійснюється за допомогою усного фронтального опитування, вирішування тестових завдань різного ступеня важкості, розв'язування типових та нетипових ситуаційних задач, а також під час участі у симуляційних сценаріях. Початковий контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає в себе перевірку знань теоретичного та практичного матеріалу, який вивчався на попередніх курсах, що проводиться методом фронтального усного опитування, або написання контрольних робіт, для чого використовуються питання для контрольних робіт. Проміжний контроль знань студентів проводиться під час проведення підсумкових контрольних робіт під час останнього заняття змістовного модуля.

8.2. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи.

5 (відмінно): повне, логічне, аргументоване розкриття теми; глибокий аналіз, систематизація, висновки; творчий підхід, самостійність, використання джерел, практичне застосування знань.4 (добре): достатнє володіння матеріалом; правильне, впорядковане викладення; аналіз у стандартних випадках; дещо менше самостійності, але є логічність та аргументація.3 (задовільно): відтворення суті матеріалу, без глибини; виконання за зразком; базове застосування знань, репродуктивне викладення.2 (незадовільно): поверхове фрагментарне знання — не володіє темою; неадекватне представлення матеріалу; логічні помилки, без власних узагальнень. Конвертація балів: «5» — 8 балів, «4» — 7 балів, «3» — 6 балів, «2» — 0 балів. Бали за індивідуальну роботу нараховуються лише після успішного виконання й захисту, додаються до поточної діяльності, але у сумі не перевищують 120 балів.

8.3. Умови допуску до складання підсумкового контролю.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та одержали на них позитивні оцінки («5», «4», «3»), а також при вивчені модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

8.4. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання під час проведення підсумкового контролю.

Підсумковий модульний контроль з навчальної дисципліни «Педіатрія з медичною психологією» проводиться на останньому практичному занятті після завершення вивчення модуля у формі підсумкового модульного контролю.

Підсумковий модульний контроль спрямований на комплексне оцінювання результатів навчання студентів та передбачає перевірку теоретичних знань, здатності аналізувати клінічні ситуації з позицій біопсихосоціального підходу, проводити диференційну діагностику соматичної, психосоматичної, психічної та поведінкової патології, визначати психологічні та психосоціальні потреби дитини і сім'ї, планувати медико-психологічну допомогу та реабілітацію, а також демонструвати навички професійної та етичної комунікації.

Підсумковий модульний контроль складається з трьох етапів, кожен з яких є складовою підсумкового оцінювання.

Перший етап — оцінювання теоретичної підготовки.

Етап передбачає виконання тестових завдань за тематикою змістових модулів в умовах комп'ютерного класу або на паперових носіях. Тестовий контроль охоплює основні питання біопсихосоціального підходу в педіатрії, психосоматичних і соматоформних розладів, психодіагностики в педіатрії, медико-психологічної допомоги дітям із соматичною патологією,

психічних і поведінкових розладів дитячого та підліткового віку, роботи з дітьми, які пережили стрес або травму, а також етичних засад медико-психологічної взаємодії.

Критерієм успішного виконання тестового контролю є не менше 75 % правильних відповідей.

Другий етап — аналіз клінічного випадку та виконання практичного завдання.

Студент самостійно аналізує клінічний випадок, що відповідає тематиці дисципліни, та визначає основні соматичні, психологічні та психосоціальні проблеми дитини і сім'ї з позицій біопсихосоціального підходу.

Практичне завдання може передбачати:

- визначення провідних симптомів і синдромів та формулювання попереднього клінічного діагнозу;
- проведення диференційної діагностики соматичної та психосоматичної патології;
- визначення психологічних і психосоціальних чинників, що впливають на перебіг захворювання;
- оцінювання психоемоційного стану, болю або якості життя дитини;
- вибір та обґрунтування методів психодіагностики;
- визначення психологічних потреб та ресурсів дитини і сім'ї;
- визначення тактики медико-психологічної допомоги та реабілітації;
- складання індивідуального плану психологічної підтримки або реабілітації;
- визначення тактики допомоги дитині, яка пережила стрес або психотравмувальну подію;
- визначення потреби у залученні фахівців мультидисциплінарної команди.

Практичне завдання може виконуватися у формі аналізу клінічного кейсу, рольової ситуації, структурованого практичного завдання, симуляційного сценарію або створення практичного продукту (індивідуального плану медико-психологічної допомоги чи реабілітації, алгоритму психологічної підтримки, психосоціального профілю пацієнта, ментальної карти тощо).

Третій етап — демонстрація фахових компетентностей.

На цьому етапі студент демонструє здатність інтегрувати теоретичні знання та практичні навички для вирішення професійної ситуації в педіатричному контексті.

Етап проводиться екзаменатором шляхом усного опитування або виконання структурованого комплексного завдання. Студент представляє та обґрунтовує прийняті професійні рішення, демонструє навички комунікації з дитиною та/або її батьками/законними представниками, визначає подальшу тактику медико-психологічної допомоги та роль фахівців мультидисциплінарної команди.

Під час виконання завдання оцінюється здатність студента:

- застосовувати біопсихосоціальний підхід до оцінки стану та потреб дитини;
- інтегрувати клінічні, психологічні та соціальні аспекти клінічного випадку;
- проводити диференційну діагностику та обґрунтовувати професійні рішення;
- визначати цілі та план медико-психологічної допомоги і реабілітації;
- застосовувати ефективну, емпатійну та етично обґрунтовану комунікацію з дитиною і членами її сім'ї;
- демонструвати навички взаємодії з фахівцями мультидисциплінарної команди;
- визначати подальший план психологічного супроводу та медичного спостереження;
- демонструвати клінічне, критичне та рефлексивне мислення.

Оцінювання здійснюється відповідно до розроблених та затверджених критеріїв оцінювання.

Під час оцінювання враховуються повнота та системність теоретичних знань, здатність застосовувати знання на практиці, якість аналізу клінічної ситуації, обґрунтованість професійних рішень, сформованість клінічного та психологічного мислення, навички професійної комунікації, здатність до командної взаємодії, дотримання принципів професійної етики, а також якість створеного практичного продукту.

Підсумковий модульний контроль вважається **зарахованим**, якщо студент набрав не менше **50 балів**. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час складання підсумкового модульного контролю, становить **80 балів**.

Перескладання підсумкового модульного контролю здійснюється відповідно до затвердженого графіку, починаючи з того етапу підсумкового модульного контролю, який студент не склав.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

9.1. Перелік теоретичних питань до підсумкового модульного контролю.

1. Психосоматичні розлади у дітей та основні механізми їх формування.
2. Психоемоційні фактори можуть сприяти виникненню соматичних захворювань у дитячому віці.
3. Особливості психічного розвитку підлітків, які необхідно враховувати під час медичного спостереження.
4. Психологічні труднощі, які найчастіше виникають у дітей із хронічними соматичними захворюваннями.
5. Принципи ефективної комунікації лікаря/медичного психолога з підлітком.
6. Основні завдання реабілітаційного відділення в педіатрії.
7. Методи психологічної реабілітації, які застосовуються у дітей із соматичними захворюваннями.
8. Больовий синдром у дітей та фактори, які впливають на його сприйняття.
9. Психологічні методи зменшення болю, які використовуються в педіатрії.
10. Вікові особливості психіки, що характерні для дітей із хронічними соматичними захворюваннями.
11. Методи психодіагностики, які використовуються для оцінки якості життя дітей із бронхіальною астмою та іншими алергічними захворюваннями.
12. Психологічні фактори, які впливають на перебіг бронхіальної астми у дітей?
13. Основні причини синдрому кашлю у дітей.
14. Клінічні та психологічні особливості муковісцидозу у дітей.
15. Принципи диференційної діагностики респіраторних та шкірних алергозів у дитячому віці.
16. Основні прояви психологічної травми у дітей.
17. Методи психологічної допомоги, які застосовуються у дітей після пережитого стресу.
18. Поняття синдрому жорстокого поводження з дитиною.
19. Психологічні наслідки відсутності батьківської опіки.
20. Роль медичного психолога у виявленні та допомозі дітям, які зазнали насильства.
21. Психологічні особливості дітей із захворюваннями центральної нервової системи.
22. Психоемоційні проблеми, які виникають у дітей із вродженими вадами серця.
23. Особливості психологічної підтримки дітей із ювенільним ідіопатичним артритом (ЮІА).
24. Психологічні аспекти у дітей із артеріальною гіпертензією та порушеннями серцевого ритму.
25. Психологічні наслідки, що можуть виникати після перенесених менінгітів та енцефалітів у дітей.
26. Основні причини синдрому абдомінального болю у дітей.
27. Психологічні фактори, що можуть впливати на розвиток синдрому подразненого кишечника.
28. Особливості психологічної підтримки дітей із цукровим діабетом.
29. Психоемоційні труднощі, які можуть виникати у дітей із ожирінням.
30. Психологічні аспекти, які необхідно враховувати при захворюваннях щитоподібної залози у дітей.
31. Основні принципи ведення дітей із психічними розладами на первинному рівні медичної допомоги відповідно до рекомендацій mhGAP.
32. Основні ознаки затримки психічного розвитку у дітей (у віковому аспекті).
33. Клінічні прояви розладу дефіциту уваги та гіперактивності (РДУГ).

34. Психологічні особливості розладу поведінки у дітей і підлітків.
35. Основні прояви депресії у підлітків.
36. Основні етичні принципи роботи медичного психолога в педіатрії.
37. Предмет вивчення медичної психології у педіатрії.
38. Особливості взаємодії медичного психолога з дитиною та її батьками.
39. Основні концепції та теорії особистості, які застосовуються у педіатричній психології.
40. Етапи розробки плану психологічного супроводу та/або реабілітації дитини із хронічним захворюванням.

9.2. Перелік практичних завдань та робіт до підсумкового модульного контролю.

На третьому етапі підсумкового модульного контролю студенти демонструють професійної компетентності.

Етап проводиться екзаменатором шляхом усного опитування або виконання структурованого комплексного завдання. Студент демонструє здатність інтегрувати теоретичні знання та практичні навички під час вирішення клінічної ситуації.

Зміст завдання включатиме:

1. оцінювання стану здоров'я дитини з урахуванням біологічних, психологічних і соціальних чинників та визначення її основних медичних і психосоціальних потреб;
2. аналіз клінічної ситуації, визначення провідних синдромів, формулювання попереднього клінічного діагнозу та проведення диференційної діагностики;
3. виявлення психосоматичних і соматоформних розладів, психоемоційних та психосоціальних чинників, що впливають на виникнення і перебіг соматичної патології;
4. оцінювання болю, психоемоційного стану та якості життя дитини із застосуванням відповідних методів психодіагностики;
5. визначення тактики медико-психологічної допомоги дітям із соматичною патологією, психічними та поведінковими розладами відповідно до віку та клінічної ситуації;
6. розпізнавання ознак стресу, психотравми, жорстокого поводження та нехтування потребами дитини, визначення необхідних заходів психологічної підтримки;
7. планування медичної та психологічної реабілітації, подальшого медичного спостереження та психосоціального супроводу дитини;
8. демонстрація навичок ефективної, емпатійної, віковідповідної та травма-інформованої комунікації з дитиною та її батьками/законними представниками;
9. застосування етичних принципів, принципів конфіденційності, інформованої згоди та забезпечення найкращих інтересів дитини;
10. визначення показань до залучення психолога, психотерапевта, психіатра та інших фахівців і планування міждисциплінарної взаємодії.

10. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ БАЛІВ

Розподіл балів, які присвоюються здобувачам вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок								Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання					
			5	**4**	**3**	**2**	**5**	**4**	**3**	**2**		
Модуль *Педіатрія з медичною психологією* 120/4,0	2 №№1-2	8	14	11	8	0	8	7	6	0	**70**	**120**

Під час оцінювання засвоєння кожної теми студенту виставляються оцінки за 4 -бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної навчальної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми.
Студент повинен отримати оцінку з кожної теми. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем.
Вага кожної теми у межах одного модуля в балах є однаковою. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими і включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну діяльність під час вивченні навчальної дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем з додаванням балів за індивідуальне завдання здобувача, але не більше 200 балів.
Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну діяльність при вивченні модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем з додаванням максимальної кількості балів за індивідуальне завдання здобувача, але не більше 120 балів 1**20=(8 x 14) + 8.**
*Мінімальна кількість балів***,** яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом укладання кількості балів, що відповідають оцінці *«задовільно»* на кожному занятті, з додаванням мінімальної кількості балів за індивідуальне завдання здобувача, але не менше 70 балів: **70=(8 x 8)+ 6.**
Оцінювання самостійної роботи
Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою (в модулі відсутня), оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті та під час підсумкового модульного контролю.

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

11.1 Нормативне забезпечення викладання дисципліни (*нормативно-правові акти, стандарти тощо*):
Стандарт вищої освіти України підготовки магістрів галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 225 «Медична психологія».
Освітньо-професійна програма «Медична психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти Буковинського державного медичного університету.

11.2 Методичне забезпечення лекцій (*конспекти лекцій, презентації лекцій, наочні матеріали тощо*):
Лекцій немає

11.3 Методичне забезпечення практичних занять (*методичні розробки методичні вказівки, ситуаційні задачі, тестові завдання тощо*):
Методичні рекомендації для проведення практичних занять (додаються).
Методичні вказівки для самостійної підготовки до практичних занять (додаються).
Набори тестів і ситуаційних завдань (додаються).
Сценарії кейсів віртуальних пацієнтів на електронних носіях (посилання додаються).

11.4 Методичне забезпечення самостійної роботи (*методичні вказівки, завдання для самостійної роботи тощо*):
Методичні вказівки для самостійної підготовки до практичних занять (додаються).
Завдання для самостійної роботи (додаються)

Сценарії кейсів для самостійного ознайомлення з віртуальними пацієнтами на електронних носіях (посилання додаються).

11.5 Методичне забезпечення проведення підсумкового контролю (*ситуаційні задачі, тестові завдання, практичні завдання тощо*):
Ситуаційні задачі (додаються)
Тестові завдання (додаються)
Практичні завдання (додаються)

11.6 Навчально-інформаційне та ілюстративне забезпечення *(стенди, сайт кафедри, електроні навчальні матеріали на Електронній освітній платформі БДМУ тощо)*:
Стенди кафедри для 6 курсу
Сайти кафедр
Електронні навчальні ресурси: модулі на платформі https://eosvita.bsmu.edu.ua/

11.7 Навчально-технічне забезпечення *(мультимедійний проектор, ноутбук, мікроскопи, тренажери, симулятори, медичне обладнання тощо)*:
Мультимедійний проектор
Ноутбук
Опитувальники, діагностичні тести, шкали та опитувальники з якості життя, шкали оцінки розвитку тощо

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

12.1 Основна (базова):

1. Педіатрія: національний підручник: у 2 т. Том 1. 1040 с., Т.2. 1024с. За редакцією професора В.В. Бережного. 2013.
2. Максименко С. Д., ред. Медична психологія: підручник: у 2 т. Київ: Видавництво Людмила, 2023. Т. 1. 458 с.; Т. 2. 520 с.

12.2 Допоміжна:

1. Банадига Н. В., Слободян Л. М., Лобода В. Ф. та ін. Педіатрія в практиці сімейного лікаря: навч. посіб. / за ред. Н. В. Банадиги. Тернопіль : ТДМУ, 2008. 340 с.
2. Брошура ”Ментальне здоров’я дітей під час війни: поради батькам та опікунам” https://www.unicef.org/ukraine/media/53276/file/mentalne_zdorov%CA%BCya_ditej_pid_chas_vijny_aptechka-1.pdf.pdf
3. Вікова психологія: конспект лекцій / укладачі: П. І. Сахно, Н. М. Теслик. – Суми : Сумський державний університет, 2024. –190с.
4. Всесвітня організація охорони здоров’я (2020). Керівництво mhGAP: для ведення психічних, неврологічних розладів і розладів, пов'язаних зі вживанням психоактивних речовин, у неспеціалізованих закладах охорони здоров'я, версія 2.0. Всесвітня організація охорони здоров’я, Європейське регіональне бюро. https://iris.who.int/handle/10665/334239. License: CC BY-NC-SA 3.0 IGO
5. Деякі питання організації реабілітації у сфері охорони здоров’я: постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2022 № 1462.
6. Колоскова О. К., Безруков Л. О., Тарнавська С. І., Білоус Т. М., Шахова О. О., Білик Г. А., Гончарук Р. І. Актуальні питання пульмонології та алергології в педіатрії / за ред. проф. О. К. Колоскової. Чернівці : Медуніверситет, «Місто», 2019. 206 с.

7. Колоскова О. К., Безруков Л. О., Хільчевська В. С., Шевчук Н. М., Горенко Н. Б., Кордунян Н. В. Гастроентерологія дитячого віку: диференційний діагноз / за ред. проф. О. К. Колоскової. Чернівці : Медуніверситет, «Місто», 2019. 172 с.
8. Колоскова О. К., Білоус Т. М., Коротун О. П., Гнатюк М. Г., Кухта О. Я., Манойленко Г. І. Анемії в дитячому віці : навчальний посібник для студентів 5–6 курсів / за ред. проф. О. К. Колоскової. Чернівці : Медуніверситет, 2019. 122 с.
9. Крючко Т. О., Абатуров О. Є., Кушнерева Т. В. Педіатрія: підручник. 3-тє вид., переробл. і допов. Київ : Медицина, 2021. 224 с.
10. Павелків Р. В., Цигипало О. П. Дитяча психологія: підручник. Київ : Академвидав, 2015.
11. Питання організації реабілітації у сфері охорони здоров'я: постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2021 № 1268.
12. Порядок забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження. Постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585
13. Про затвердження Методичних рекомендацій для медичних працівників щодо механізму реагування на фізичне та/або психологічне насильство, у разі підозри на насильницькі дії стосовно дітей. Наказ МОЗ №1334 від 29.07.2024 р.
14. Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги: наказ МОЗ України від 19.03.2018 № 504.
15. Про затвердження Порядку організації надання реабілітаційної допомоги на реабілітаційних маршрутах: наказ МОЗ України від 16.11.2022 № 2083.
16. Про затвердження Тимчасових стандартів надання медичної допомоги підліткам та молоді : наказ МОЗ України від 02.06.2009 № 382.
17. Про організацію надання психосоціальної допомоги населенню: наказ МОЗ України від 13.12.2023 № 2118.
18. Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я: Закон України від 03.12.2020 № 1053-IX.
19. Про удосконалення організації надання паліативної допомоги в Україні: наказ МОЗ України від 04.06.2020 № 1308.
20. Профілактична педіатрія: навч. посіб. / за ред. проф. С. О. Мокія-Сербіної; ДЗ "Дніпропетр. мед. акад. МОЗ України", Ф-т післядиплом. освіти, Каф. педіатрії, сімейн. медицини та клін. лаб. діагностики. - Кривий Ріг : Роман Козлов [вид.], 2026. – 292 с.
21. Романчук О. Неповносправна дитина в сім'ї та в суспільстві. Львів, 2008. 334 с.
22. Савчин М. В., Василенко Л. П.Вікова психологія: навч. посіб. 3-тє вид., перероб., доп. Київ. : Академія, 2017. 368 с.
23. Слободян Л. М., Лобода В. Ф., Процайло Н. Б. Діагностика захворювань та реабілітація дітей : посібник. Тернопіль, 2014. 614 с.
24. Типова програма унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми Постанова Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658
25. Тяжка О. В., Горовенко Н. Г., Крамарєв С. О. та ін. Педіатрія : підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / за ред. О. В. Тяжкої. 5-те вид., випр. та допов. Вінниця: Нова Книга, 2018. 1150 с.
26. Чернишова Л. І., Волоха А. П., Бондаренко А. В. та ін. Інфекційні хвороби у дітей : підручник для студентів вищих навчальних закладів IV рівня акредитації / за ред. Л. І. Чернишової. 3-тє, переробл. і допов. вид. 2021. 1072 с.
27. Kliegman R. M., St. Geme J. W. III, Blum N. J., Shah S. S., Tasker R. C., Wilson K. M., eds. Nelson Textbook of Pediatrics. 22nd ed. Philadelphia : Elsevier, 2024.
28. World Health Organization. mhGAP Intervention Guide for Mental, Neurological and Substance Use Disorders in Non-Specialized Health Settings: Version 2.0. Geneva : WHO, 2016.

12.3 Інформаційні ресурси:

- ✓ Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України. Галузеві стандарти у сфері охорони здоров'я. URL: https://www.dec.gov.ua/mtd/
- ✓ Державний експертний центр МОЗ України. Клінічні настанови та протоколи медичної допомоги. URL: https://guidelines.moz.gov.ua/
- ✓ Дитяча реабілітація в умовах війни https://moz.gov.ua/uk/ditjacha-reabilitacija-v-ukraini-v-umovah-

vijni-#!

- ✓ Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) в Україні. www.unicef.org/ukraine
- ✓ Електронний ресурс з питань реабілітації у сфері охорони здоров'я. https://rehabukraine.com/
- ✓ Міністерство охорони здоров'я України. www.moz.gov.ua
- ✓ Національна програма психічного здоров'я «Ти як?». www.howareu.com
- ✓ Національна служба здоров'я України. Програма медичних гарантій та реабілітаційна допомога. URL: https://nszu.gov.ua/
- ✓ Психічне здоров'я для України https://www.mh4u.in.ua/
- ✓ ЮНІСЕФ Україна. Підтримка батьків та дітей. www.unicef.org/ukraine/parents-children-support-during-military-actions
- ✓ ЮНІСЕФ Україна. Психічне здоров'я для всієї родини. www.unicef.org/ukraine/family-mental-health
- ✓ ЮНІСЕФ Україна.. Рекомендації щодо виявлення та реагування на випадки жорстокого поводження з дітьми в умовах воєнного стану https://www.unicef.org/ukraine/media/18746/file/recommendations-for-detecting-and-responding-to-cases-of-child-abuse-in-martial-law.pdf
- ✓ AAP Toolkits. www.publications.aap.org/toolkits
- ✓ American Academy of Pediatrics. www.aap.org
- ✓ American Psychological Association. Children and adolescents. www.apa.org/topics/children
- ✓ European Paediatric Psychology Network. www.europedpsych.com
- ✓ PA-HUB. Педіатрія та алергологія. www.pa-hub.com.ua
- ✓ Resilience.help. Платформа ресурсів із психосоціальної підтримки дітей. www.resilience.help
- ✓ Society of Pediatric Psychology (Division 54, American Psychological Association). www.pedpsych.org
- ✓ World Health Organization. Child and adolescent mental health. URL: https://www.who.int/health-topics/mental-health
- ✓ World Health Organization. Mental Health Gap Action Programme (mhGAP). URL: https://www.who.int/teams/mental-health-and-substance-use/treatment-care/mental-health-gap-action-programme
- ✓ World Health Organization. Rehabilitation. URL: https://www.who.int/health-topics/rehabilitation